

Princípy používania bratislavskej dlažby

Úvod

Tento dokument slúži aktérom, ktorí majú záujem použiť bratislavskú betónovú dlažbu v projektoch zahŕňajúcich dláždenie povrchov verejných priestorov.

Povrch verejných priestranstiev je horizontálnou fasádou mesta. Dôležitým zjednocujúcim a praktickým prvkom bratislavských chodníkov je typická bratislavská betónová dlažba. Po vzore iných miest vo svete navrhujeme dať jednotný vizuál dláždeným priestorom mesta. Snahou je vytvoriť jednu vrstvu v identite mesta a zároveň mať po ruke praktické, ekologické a estetické riešenie povrchov dláždených chodníkov.

Cieľom tohto dokumentu je jednoduchým spôsobom poskytnúť informácie a odporúčania pre používanie bratislavskej betónovej dlažby. Ide najmä o výber lokalít zo zonácie, kde navrhujeme používanie bratislavskej betónovej dlažby, princípy používania, kladačský plán a technické špecifikácie. Obsiahlejšie informácie nájdete v dokumente → *Princípy a štandardy povrchov chodníkov*.

Výber lokalít zo zonácie mesta s použitím bratislavskej betónovej dlažby

Voľba zón s použitím bratislavskej betónovej dlažby vychádza z navrhovanej zonácie mesta. Na podkladovej mape mesta sú zvýraznené zóny, kde navrhujeme použitie bratislavskej betónovej dlažby v jej rôznych vyhotoveniach, ktoré sú spracované na strane 8.

hranica PR a PZ CMO

hranica územia mesta

Bratislavská betónová
dlažba vzorovaná

Bratislavská betónová
dlažba bez vzoru

B9 – významné ulice
A3 – Zóny pamiatkových
ochranných pásiem

B1 – Zóna kompaktného
mesta (časť)
B2 – Zóny zástavby s RD
B3 – Zóny sídliskového
mesta
B3.1 – Prvá etapa (časť)
B4 – Zóny novodobej
zástavby od roku 1990
B5 – Zóny občianskej
vybavenosti
B8 – Zóna nábrežia

Použitie bratislavskej betónovej dlažby v pamiatkovej zóne centrálnej mestskej oblasti

Dláždenie bratislavskou betónovou dlažbou na území PZ CMO BA reflektuje analýzy a dokumenty pamiatkovej ochrany. V území dopĺňa kamennú dlažbu najmä v priestoroch vnútroblokových ulíc a častí historických diaľkových prístupových ciest, kde nadväzuje na súčasné významné ulice. Rôzne charaktery pamiatkovej zóny sú podčiarknuté použitým typom bratislavskej betónovej dlažby (viď strana 8).

hranica PR

hranica CMO

žulová platňa

kamenný povrch

bratislavská betónová
dlažba alt žulová
platňa

bratislavská betónová
dlažba vzorovaná

bratislavská betónová
dlažba brokovaná

Princípy používania bratislavskej betónovej dlažby

Bratislavská betónová dlažba sa podľa spracovania nášlapu delí na vzorovanú, brokovanú a hladkú. Lokality pre jej použitie definuje zonácia (viď strany 4-7).

Použitie vzorovanej bratislavskej dlažby je vymedzené na nasledujúce priestory:

- kompozičné osi/významné ulice,
- akcentovanie vstupu do dôležitých verejných inštitúcií,
- vnútorné ulice PZ CMO zóna kameň,
- podľa posúdenia aj iné oblasti zvláštneho významu.

Dlažba sa kladie podľa kladačského plánu (viď schéma č. 1) do riadkov na väzbu kolmo na smer pohybu, t. j. kolmo na obrubu. Pri členitej fasáde sa odporúča klásť dlažbu po rovnú líniu vytvorenú pásom lemovania z malých alebo stredných dlažbočných kociek. Vzor s oblúkom (vzory x, y, z) sa kladie v ľubovoľnom smere, minimálne však každá 3. dlaždica oblúkom smerom od obruby. Na dorezy nie je prípustné používať vzorované dlažby s oblúkom (vzor 1-3), prípustné je na dorezy použiť iba dlažbu so vzorom 4 (riadkovanú) alebo dlaždicu bez vzoru.

Ucelené úseky chodníka sa dláždia pomerom vzorovanej (vzor 1-4) a dlažby bez vzoru 1:1. Pomer jednotlivých vzorov k celkovej dláždenej ploche je: **vzor 1 = 12,5%, vzor 2 = 12,5%, vzor 3 = 12,5%, vzor 4 = 12,5%, dlažby bez vzoru 50%**.

Použitie brokovanej bratislavskej dlažby je vymedzené na nasledujúce priestory:

- vnútorné ulice a vnútrobloky PZ CMO vilová zóna a zóna kompaktného mesta,
- podľa posúdenia aj iné oblasti zvláštneho významu.

Použitie bratislavskej dlažby bez vzoru je vymedzené na nasledujúce priestory:

- vnútorné ulice v zónach kompaktného mesta,
- podľa posúdenia aj iné oblasti zvláštneho významu.

Brokovaná a hladká dlažba sa kladie do riadkov na väzbu kolmo na smer pohybu, t. j. kolmo na obrubu. Pri členitej fasáde sa odporúča klásť dlažbu po rovnú líniu vytvorenú pásom lemovania z malých alebo stredných dlažbočných kociek.

Dlaždica s nápisom BRATISLAVA sa používa doplnením jedného kusu do kladačského plánu na akcentovanie:

- o vstupu do mestskej inštitúcie,
- o vstupov do významných budov,
- o na križovaniach peších ťahov,
- o začiatku plochy dláždenej bratislavskou dlažbou,
- o pri dlhých úsekoch každých 30 m.

Bratislavská betónová dlažba 50 × 20 cm, hrúbka 8 cm:

- dlaždica bez vzoru

- vzorované dlaždice

- špeciálna dlaždica

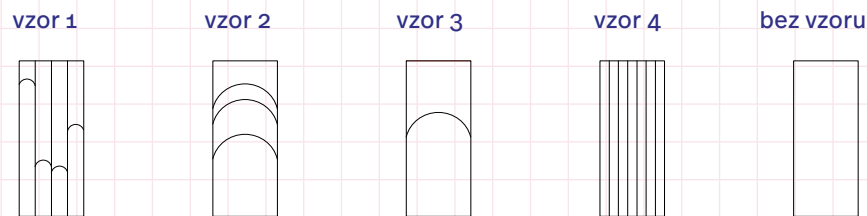
Bratislavská betónová dlažba ilustračná fotografia:

obrázok č. 1
foto: Marek Velček

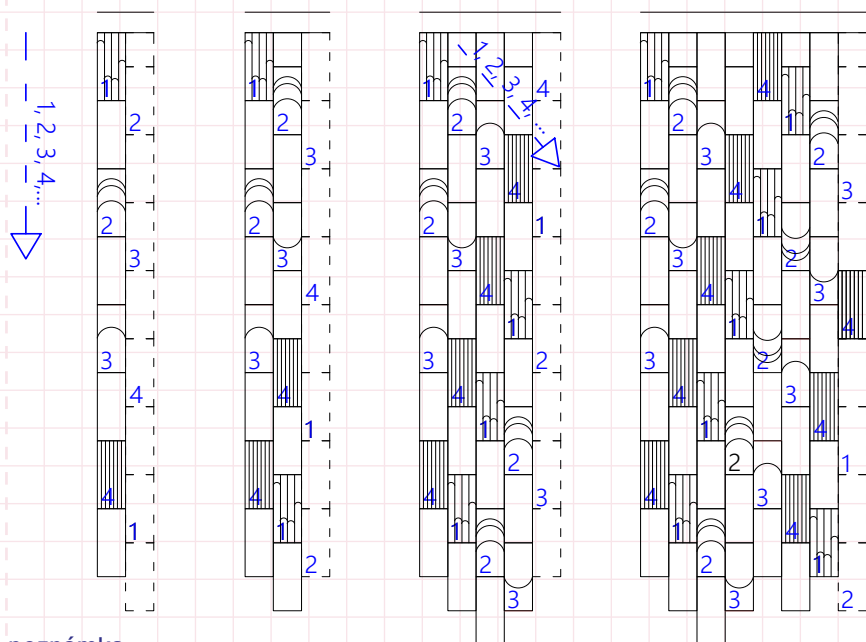
Kladačský výkres bratislavskej betónovej dlažby

· číselné rozdelenie vzorov:

· princíp kladenia a radenia vzorov:

1, 2, 3, 4; 1, 2, 3, 4 atď. v riadku aj v uhlopriečke

poznámka:

- vzor 1, 2 a 3 nie je vhodný na dorezy,
- dorezy je vhodné tvoriť len zo vzoru 4 a dlažieb bez vzoru,
- oblúky môžu byť otočené ľubovoľným smerom, minimálne však každú 4. dlaždicu otáčať.

schéma č. 1

Technické špecifikácie bratislavskej betónovej dlažby

- betónová dlažba musí spĺňať všetky požadované technické vlastnosti (viď tabuľka č. 1),
- všetky formáty dlažby majú jednotný obdĺžnikový tvar rozmerov 50 x 20 cm (s hrúbkou minimálne 8 cm),
- hladká nášlapná vrstva má protišmykovú povrchovú úpravu,
- v nášlapnej vrstve dlažby sú odtlačené charakteristické vzory (viď vzor 1-4), prierez drážky vzoru je podmienený technologicky vhodnému vyhotoveniu, nie je však širší ako 6 mm a užší než 2 mm, hĺbka drážky je 2-4 mm,
- nášlapná plocha má rovný povrch bez skosených plôch na okraji/bez bosáže,
- fáza hrán betónovej dlažby je maximálne 2 mm,
- konštrukcia betónovej dlažby sa skladá z vibrolisovaného betónového jadra a ušľachtilej betónovej nášlapnej vrstvy s prímiesou kamennej drvy farebnosti „dunajský štrk“,
- finálna farebnosť nášlapu (viď obrázok č. 1) vychádza z použitých materiálov (farebnosť cementu, ostrohranného kameniva) a pridaním maximálne troch pigmentov.

Technické vlastnosti	Charakteristika
Betónová dlažba	Musí byť funkčne plnohodnotná, objednávateľ požaduje dodávku plne certifikovanej dlažby podľa nižšie špecifikovaných noriem.
Zabránenie mechanickému poškodeniu	Každá betónová dlaždice musí byť zabezpečená proti poškodeniu príprave aj pri skladovaní a to takým spôsobom/materiálom, ktorý zabráni jej poškrabaniu, poškodeniu alebo inému znehodnoteniu.
Funkčnosť	Výrobok musí byť kompletný, plne funkčný, vyrobený v požadovaných parametroch.
Certifikát k použitým materiálom-cement	Certifikát pôvodu výroby (lokálne zdroje EÚ).
Certifikát k použitým materiálom-kamenivo	Certifikát pôvodu výroby (lokálne zdroje EÚ).
Normy a Nariadenia	Výrobok musí spĺňať všetky normy a nariadenia platné v SR a EÚ
Tolerancia rozmerova tvarov	v zmysle normy STN EN 1339, čl. 5.2
Uhlopriečka	v zmysle normy STN EN 1339, čl. 5.2
Vzhľad nášlapnej plochy	v zmysle normy STN EN 1339 bez trhlín a odlupovania
Pevnosť v ťahu priohybe	v zmysle normy STN EN 1339, označenie T min. 4,0 MPa
Lomové zaťaženie	v zmysle normy STN EN 1339, trieda 30, označenie 3 min. 3,2 kN
Odolnosť proti poveternostným vplyvom (mrazuvzdornosť pripoužití soľného roztoku)	v zmysle normy STN EN 1339, čl. 5.3.2, strata hmotnosti: trieda 3, označenie D
Odolnosť protiobrusovaniu	v zmysle normy STN EN 1339, čl. 5.3.4, strata hmotnosti: trieda 4
Odolnosť proti šmyku	v zmysle normy STN EN 1339, čl. 5.3.5

tabuľka č. 1

Bezplatná licencia pre súkromné subjekty

Metropolitný inštitút Bratislavy poskytne bezplatnú licenciu každému, kto má záujem za presne stanovených podmienok použiť bratislavskú mestskú dlažbu aj na pozemkoch v súkromnom vlastníctve.

Licencia na dlažbu je udeľovaná pre projekty, ktoré sa nachádzajú na území Bratislavy. Zároveň ide o jednorázové poskytnutie licencie vždy na konkrétny projekt. Ak má developer projektov viac, o licenciu musí požiadať opakovane. Po získaní licencie si záujemci dajú vyrobiť dlažbu na vlastné náklady.

Žiadateľ tiež musí dodržať pravidlá z dokumentu Princípy a štandardy pre povrchy chodníkov.

V prípade potreby MIB poskytne individuálne konzultácie, kde konkrétne poradí s technickými či inými otázkami.

V prípade záujmu o licenciu nám zašlite vyplnený formulár so záväznými prílohami (viď web <https://mib.sk/projekt/bratislavskadlazba/>) na info@mib.sk.